

Пътешествието като философско осмисляне на света

София Пейчева

Директор на Регионална библиотека „Ем. Попдимитров“ – Кюстендил

sofia_pey@abv.bg

На 18 август 2022 г. се състоя кюстендилската премиера на книгата на проф. Нонка Богомилова **„Балканите: белязани пътища (1991 – 2016)“** (изд. 2020, Сиела) – в предразполагащата атмосфера на Художествената галерия „Владимир Димитров – Майстора“, в традиционната рубрика на Библиотеката „Книгите, които ни свързват“. Публиката – приятелска, колегиална или просто изкушена за среща с по-различно четиво и автор. Тези, които подходиха с предубеждение, че ще имат среща с трудно смислаема философска материя, сложна терминология, отнесени констатации... останаха приятно изненадани. Макар да са трудно определими като жанр текстовете в **„Балканите: белязани пътища (1991 – 2016)“** – пътеписи, импресии, пътеписни импресии, философски етюди, дори разкази, – всъщност няма и защо да бъдат определяни. Емоционалното им въздействие е безспорно, а живите случки от реалния живот, сюжетите и абсолютно пълнокръвните герои очовечават и приближават научното познание.

Фактът, че книгата получи Националната награда „Христо Г. Данов“ за принос в националната книжовна култура в категория „Автор в областта на хуманитаристиката“ – за 2021 г., добавя стойност и абсолютно заслужено допринася за цялостната оценка на книгата на всички нива на нейното възприемане – и като съдържание, и като художествено и полиграфическо оформление.

Във фокуса на вниманието са Балканите и всички разтърсващи трансформации на прехода на хилядолетията – социални, обществени, политически. Изследователският интерес на учения се е съюзил с тънкия усет на психолога. И се е получил портрет на балканския човек – понякога анонимен, понякога конкретен или обобщен образ, но винаги искрен и убедителен.

Другият аспект, който прави книгата още по-актуална, е темата за войната. И независимо, че в книгата фонът е гражданската война на разпадаща се бивша Югославия, времевият отрязък е точно определен и фиксиран още в заглавието: 1991 – 2016 г., то препратките и аналозите са в сегашно време, а посланията намират своите проекции в друга локация – в симетрично противоположна посока на света, но също толкова близка в геополитически, психологически, и даже в нравствено-религиозен аспект. И също така са

потресаващо отекващи – с разрушенията, горящите книги и библиотеки, с променените съдби.

В едно интервю на въпроса: *За какъв тип читатели са Вашите книги?* Нонка Богомилова отговаря: „Бих се радвала, ако моите книги попаднат в ръцете на размишляващи, съмняващи се, търсеци читатели. В тях съм се старала да не предлагам готови модели на мислене и поведение, а да вървим заедно с читателя по лъкатушешите пътища на дискусиата и диалога, на изпитване надеждността на различни гледни точки и избора на тази от тях, която е най-близо до човешкото“.

И точно там се оказаха всички присъстващи – най-близо до човешкото, с непринудения диалог с автора и удоволствието и удовлетворението от четенето.

Защото пътуването на Нонка Богомилова не е просто преместване от точка А до точка Б върху плоскостта на географската карта. То е пътешествие, тръгващо от дълбокото на душата и пак там завършващо. То е философско осмисляне на света.